

การศึกษาการใช้หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นางสาวชลธิชา ไชยวงศ์

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาในศตการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974 - 638 - 352 - 3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF BASIC COMPUTER CURRICULUM IMPLEMENTATION IN
THE ROYAL AWARDED PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION**

Miss Chonthicha Chaiyawong

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development**

Department of Education Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974 - 638 - 352 - 3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการใช้หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานในโรงเรียนที่ได้รับ

รางวัลพระราชาชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

โดย

นางสาวชลธิชา ไชยวงศ์

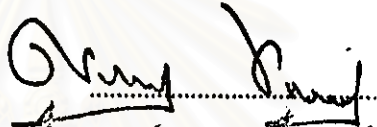
ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

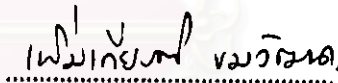
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

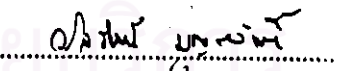
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมที่เพียงแผ่นเดียว

ชลธิชา ไชยวงศ์ : การศึกษาการใช้หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (A STUDY OF BASIC COMPUTER CURRICULUM IMPLEMENTATION IN THE ROYAL AWARDED PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา ; 193 หน้า ISBN 974 - 638 - 352 - 3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพ และปัญหาการใช้หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษาที่มีการใช้หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน จำนวน 6 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ครูผู้สอนคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสังเกตการสอน และแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในลักษณะของการบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า

(1) การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โรงเรียนมีการวางแผนการใช้หลักสูตร ศึกษารายละเอียดของหลักสูตร จัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน / บันทึกการสอน โดยยึดแนวทางจากแนวการจัดกิจกรรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานระดับประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และปรับให้เข้ากับสภาพของโรงเรียนและนักเรียน โรงเรียนไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

(2) การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โรงเรียนเตรียมบุคลากรโดยจัดส่งครูเข้ารับการประชุม / อบรม / สัมมนาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และความสนใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำตารางสอนโดยจัดปีการศึกษาละ 1 ครั้ง จัดบริการสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ T.V.Coder และซอฟต์แวร์พื้นฐานที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน จัดอาคารสถานที่โดยปรับปรุงห้องเรียนที่มีอยู่เดิมเป็นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ปัญหาที่พบ คือ ขาดครูผู้สอน เนื่องจากขาดการวางแผนการเตรียมบุคลากร และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีขนาดคับแคบ

(3) การสอน ครูผู้สอนเตรียมการสอนโดยการศึกษาเอกสาร ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สอน ทำกำหนดการสอน แผนการสอน / บันทึกการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมที่ใช้ได้แก่ การบรรยาย การสาธิต และการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เจตคติที่ดีระหว่างสอน และใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน จัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน เทคนิคการสอน และวิธีสอนที่ใช้ในการสอนภาคทฤษฎีคือ วิธีสอนแบบบรรยายและในภาคปฏิบัติใช้วิธีสอนแบบสาธิต ทำการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ปัญหาที่พบ คือ เวลาที่ใช้สอนไม่เพียงพอ และเครื่องคอมพิวเตอร์ชำรุดบ่อย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์.....
ปีการศึกษา2549.....

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3970387027 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD:

COMPUTER CURRICULUM / ROYAL AWARDED PRIMARY SCHOOL

CHONTHICHA CHAIYAWONG : A STUDY OF BASIC COMPUTER CURRICULUM

IMPLEMENTATION IN THE ROYAL AWARDED PRIMARY SCHOOLS UNDER THE

JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION

COMMISSION. THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph.D. 193 pp.

ISBN 974-638-352-3

The purpose of this research was to study about the state and problems of basic computer curriculum implementation in the royal awarded primary schools under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission. Population used in the research contain six primary schools which used basic computer curriculum implementation. Data providers were school administrative directors, vice academic directors, work oriented experience head teachers and teachers of basic computer. Tools used contain semi-structured interview form, teaching observation form and document study. The data analysis is done by content analysis and presented in table with description.

From the result of research , it was found that :

(1) In transferring of curriculum to teaching , the school prepared the plans of curriculum implementation , studied the particulars of the curriculum , made teaching schedules , lesson plan , studying the basic computer activities arrangement guidelines in primary education level of the Ministry of Education , and adjusted to conform to the condition of the school and student. The school did not have problems on transferring curriculum to teaching.

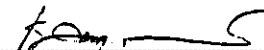
(2) In arranging factors and conditions within school , the school prepared personnel by arranging teachers to participate in the meeting / training / seminar on computer , arranging teachers to teach students by considering knowledge , capability and interest on computer , established a committee for preparing study tunetable once a academic year , provided teaching and learning-media service including computer , computer printer , T.V.coder and basic software used in teaching and learning activities , arranged buildings and premises by improving existing classrooms to be computer labs. The problems encountered contain lacking of teacher as there was no planning of personnel preparation and the area of the computer labs were not big enough.

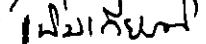
(3) Regarding teaching , teacher prepared teaching by studying documents , computer programs , prepared teaching schedules , lesson plans and arranged teaching and learning activities by teacher-centered. The activities used were lecturing , demonstrating and allowing students to practice , integrated virtues , ethics during teaching , using of teaching and learning media and arranging supplemental teaching and learning activities. The teaching techniques , and method using in theoretical teaching was lecture and in practical teaching was demonstration. There will be measurement and evaluation in both theory and practice part. The problems encountered contain insufficient teaching time and frequently obstructed computer.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาระดับสูง.....

ปีการศึกษา..... 2549.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... น.ส.พรทิพย์ นวรัตน์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.เพ็ญเกียรติ ชมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เถรยอด รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และเนื่องจากทุนการวิจัยนี้บางส่วน ได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่เป็นประชากรในการวิจัยทั้ง 6 โรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ผู้มีน้ำใจดี ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้โดยเฉพาะน้ำใจอันดีจากคุณวิจิต กำมันตะคุณ พ.ท.หญิงพเยาว์ สุมล และคุณพรนภา อนันตสุรกาจ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายนี้ ผู้วิจัยกราบระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ชีวิต ให้การศึกษา ให้ความห่วงใย ช่วยเหลือ สนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ชลธิชา ไชยวงศ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร.....	9
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	11
การนำหลักสูตรไปใช้.....	12
บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร.....	26
หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2535).....	29
ความหมายและองค์ประกอบของคอมพิวเตอร์.....	32
การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในวงการศึกษา.....	34
หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานระดับประถมศึกษา.....	35
การสอนคอมพิวเตอร์กับหลักสูตรประถมศึกษา.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 48
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 48
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 48
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 49
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 50
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 52
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลและสภาพทั่วไปของแต่ละโรงเรียน..... 53
	ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละโรงเรียน..... 63
	ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 6 โรงเรียน..... 91
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 138
	สรุปผลการวิจัย..... 139
	อภิปรายผล..... 143
	ข้อเสนอแนะ..... 153
	รายการอ้างอิง..... 156
	ภาคผนวก..... 160
	ประวัติผู้เขียน..... 193

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตร.....	92
2	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร.....	95
3	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน/บันทึกการสอน..	98
4	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร.....	101
5	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตารางสอน.....	105
6	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดบริการสื่อการเรียนการสอน.....	108
7	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่และบรรยากาศในชั้นเรียน.....	111
8	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศติดตาม ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ.....	115
9	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการสอน.....	118
10	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน.....	121
11	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน.....	126
12	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	129
13	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการเทคนิคและวิธีสอน.....	132
14	ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน.....	135

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	รูปแบบการจัดวางเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของโรงเรียนปรางค์บึงศรีศึกษา.....	66
2	รูปแบบการจัดวางเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของโรงเรียนนคราเด่นธรรม.....	71
3	รูปแบบการจัดวางเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของโรงเรียนธำรงวัฒนธรรม.....	76
4	รูปแบบการจัดวางเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของโรงเรียนสุโขทัย.....	80
5	รูปแบบการจัดวางเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของโรงเรียนสามัคคีสานจิต.....	84
6	รูปแบบการจัดวางเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของโรงเรียนปทุมมิตรปริดา.....	88

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย